

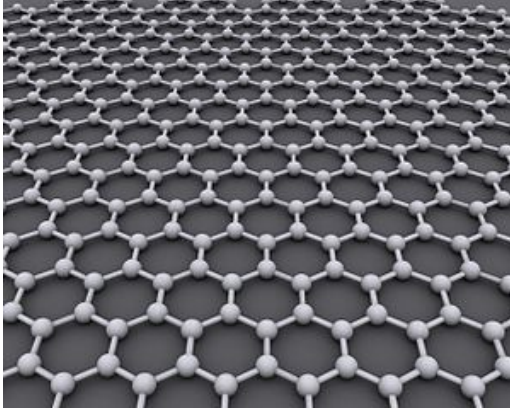
Топлопроводимост и електропроводимост на графен

Антон Димитров Зяпков- Физика №60206

Графен

Графена е двуизмерна алотропна форма на въглерода. Той се състои от единичен слой sp^2 хибридизирани въглеродни атоми в хексагонална решетка. Изучаването му е интересно поради физичните свойства които проявява, а именно огромната му здравина за лекотата му и добрите топло и елктропроводящи свойства, на които ще обърне внимание по- долу.

Макар, че теоретично свойствата му са предсказани доста по- рано 1947г. за първи път през 2004 г. е изолиран единичен слой атоми по Scotch tape метода, откривателите на който получават Нобелова награда през 2010г.

Особените свойства на графена са отговорни за множеството и разнообразните му приложения на премиер като транзистор, прозрачен проводник за слънчеви панели, материал за суперкондензатори и др.

Топлопроводимост

$$\vec{q} = -k\vec{\nabla}T$$

Където:

$\vec{q}$ е количеството топлина, протичащо за единица време през единица площ

k е коефициента на топлопроводност измерван в $Wm^{-1}K^{-1}$

$\vec{\nabla}T$ е градиента на температурата

Електропроводимост

$$\vec{j} = \sigma \vec{E}$$

Където:

$\vec{j}$ е плътността на тока

σ е коефициента на електропроводност

$\vec{E}$ е приложеното електрично поле

Подвижност на зарядите

$$v_d = \mu E$$

Където:

v_d е дрейфовата скорост на зарядите

μ е тяхната подвижност

E е приложеното електрично поле

Връзка с проводимостта:

$$\sigma = ne\mu$$

Където:

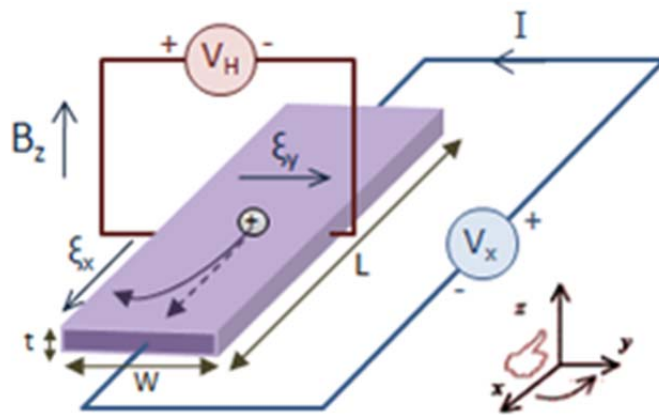
n е плътността на зарядите

e е заряда на електрона

Методи за измерване

- 1) Измерване на електропроводимостта- волт- амперна характеристика за графена трудността е осигуряването на електрически контакти към изследваните обекти поради малкия им размер
- 2) Измерване на подвижността на зарядите
  - a) Ефект на хол

Базира се на ефекта на Хол и съответно се нарича Холова подвижност за да намерим подвижността използваме:

$$\mu = \frac{\sigma V_H t}{IB}$$

- b) Полеви транзистор

Използва FET и измерената подвижност се нарича полева. Можем да работим в режим на насищане и в линеен режим.

При насищане т.е. при фиксирана напрежение на гейта увеличаваме напрежението на дрейна докато не получим насищане на тока. Тогава транзистора се описва от уравнението:

$$I_D = \frac{\mu C_i W}{2 L} (V_{GS} - V_{th})^2$$

В линейната част (омов режим) имаме:

$$I_D = \mu C_i \frac{W}{L} \left((V_{GS} - V_{th}) V_{DS} - \frac{V_{DS}^2}{2} \right)$$

3) Измерване на топлопроводимостта

а) Преходно- планарен източник

Обикновено две половинки от пробата образуват сандвич с планарния детектор/нагревател. Като отчитаме зависимостта на температурата от времето в сензора можем да определим коефициентите на топлопредаване и дифузия

б) Лазерен „фалш“ метод- тънка проба нагряваме бързо и силно локално с помощта на лазер за да измерим коефициента на дифузия

Експериментални данни

Източник: High-Field Electrical and Thermal Transport in Suspended Graphene

Vincent E. Dorgan,^{1,2} Ashkan Behnam,^{1,2} Hiram J. Conley,³ Kirill I. Bolotin,³ and Eric Pop^{1,2,4}

¹Micro and Nanotechnology Lab, Univ. Illinois at Urbana-Champaign, IL 61801, USA

²Dept. Electrical & Computer Eng., Univ. Illinois at Urbana-Champaign, IL 61801, USA

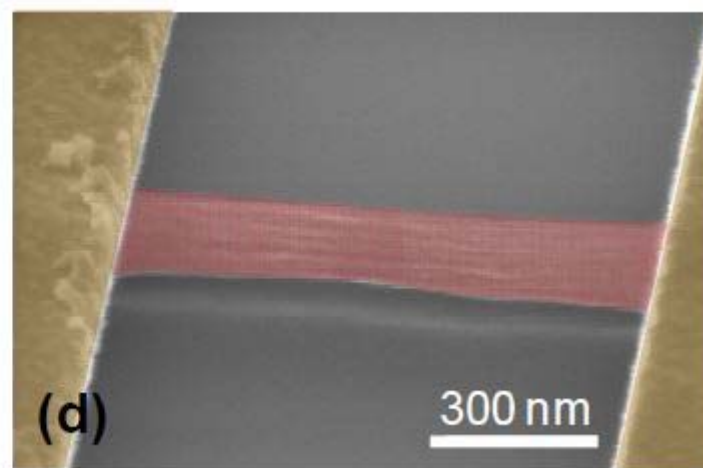
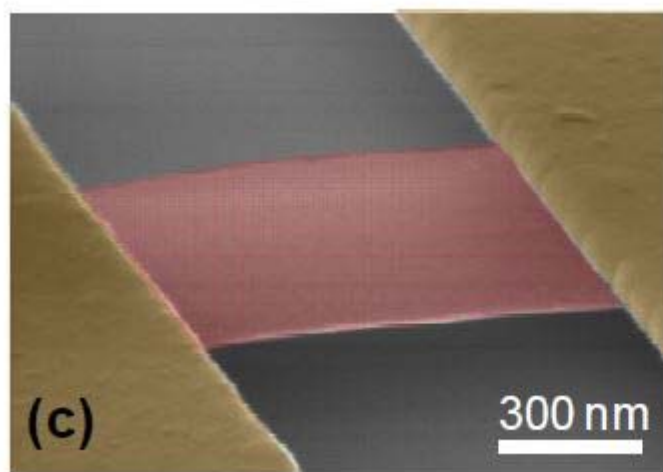
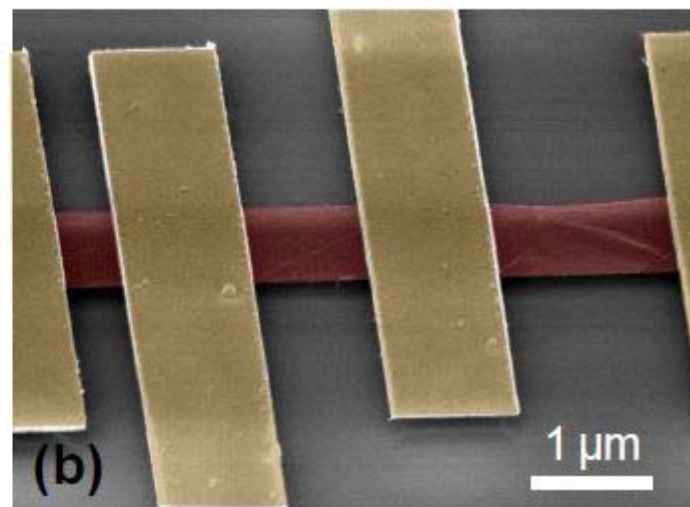
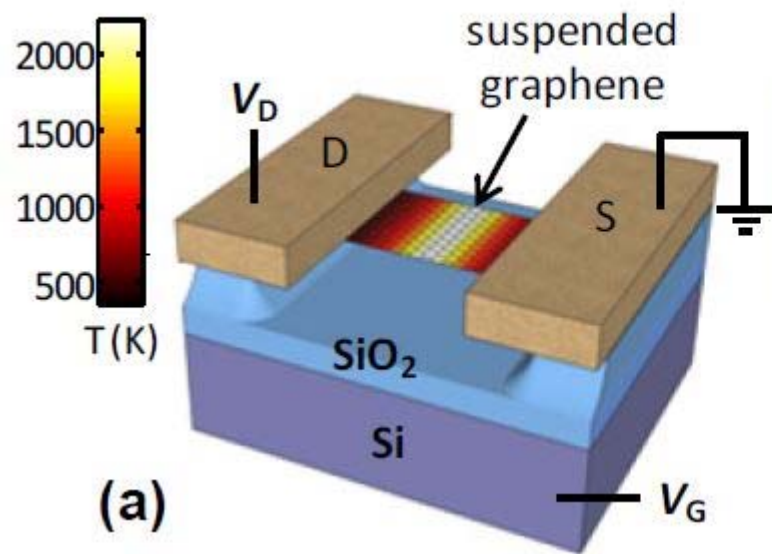
³Dept. Physics & Astronomy, Vanderbilt University, Nashville, TN 37235, USA

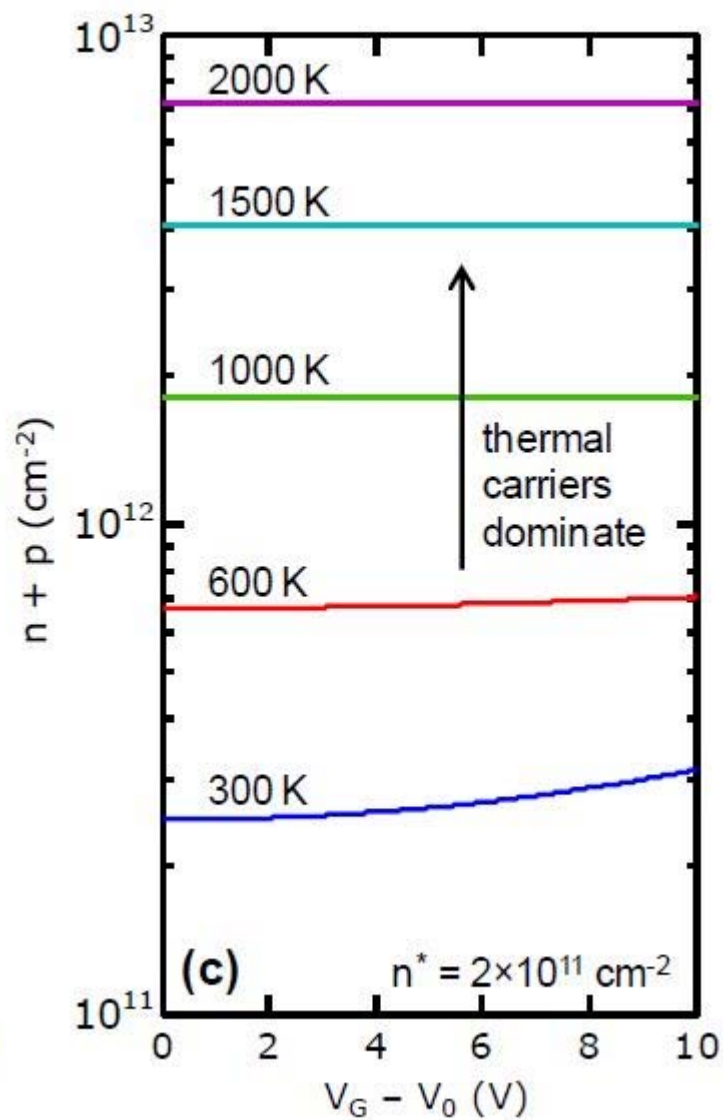
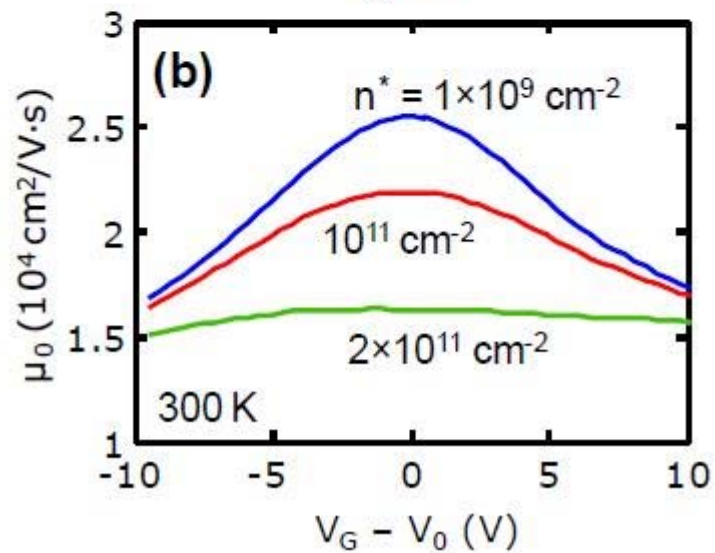
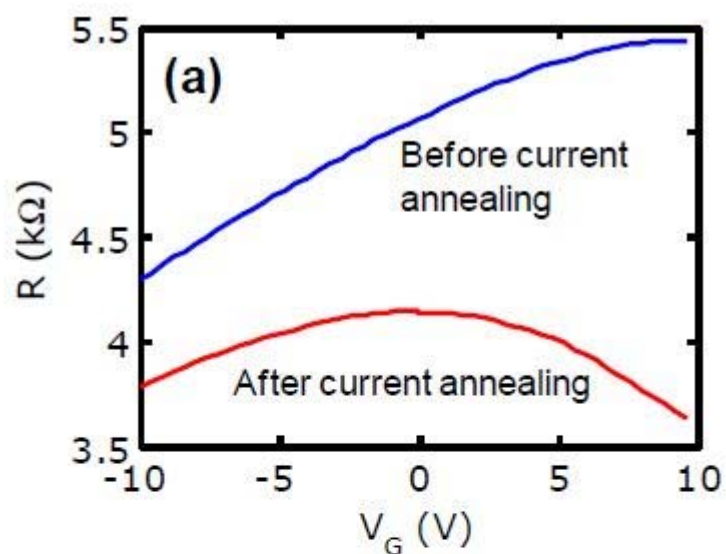
⁴Beckman Institute, Univ. Illinois at Urbana-Champaign, IL 61801, USA

<http://arxiv.org/pdf/1302.5440>

Изследване на транспортните свойства на „окачен“ графен при големи полета ($\geq 1 \text{ V}/\mu\text{m}$) и високи температури ($\geq 1000 \text{ K}$).

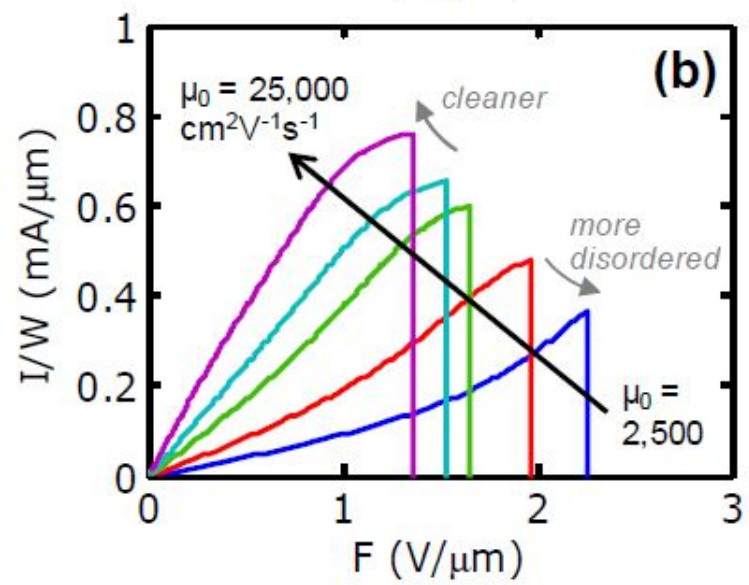
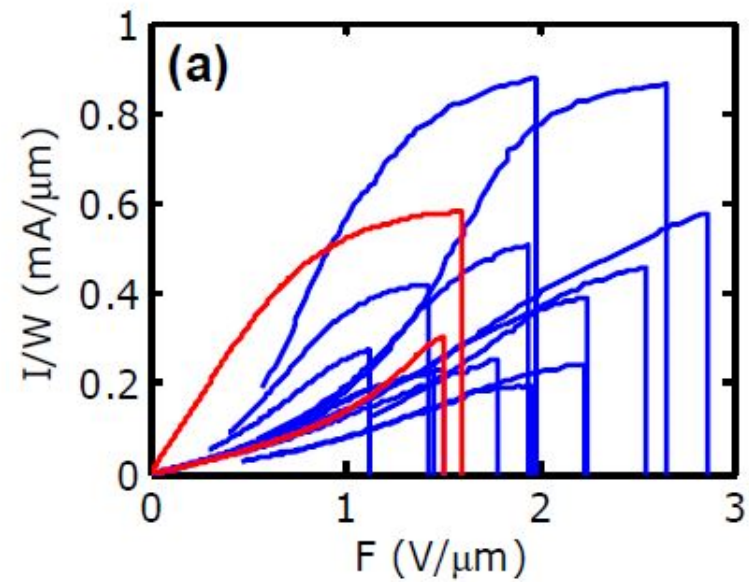

(a) Измерено съпротивление спрямо напрежение на гейта V_G при стайна температура за проба от окачен екслолиран графен ($L = 1.5 \mu m, W = 0.85 \mu m, V_{DS} = 50 mV$)

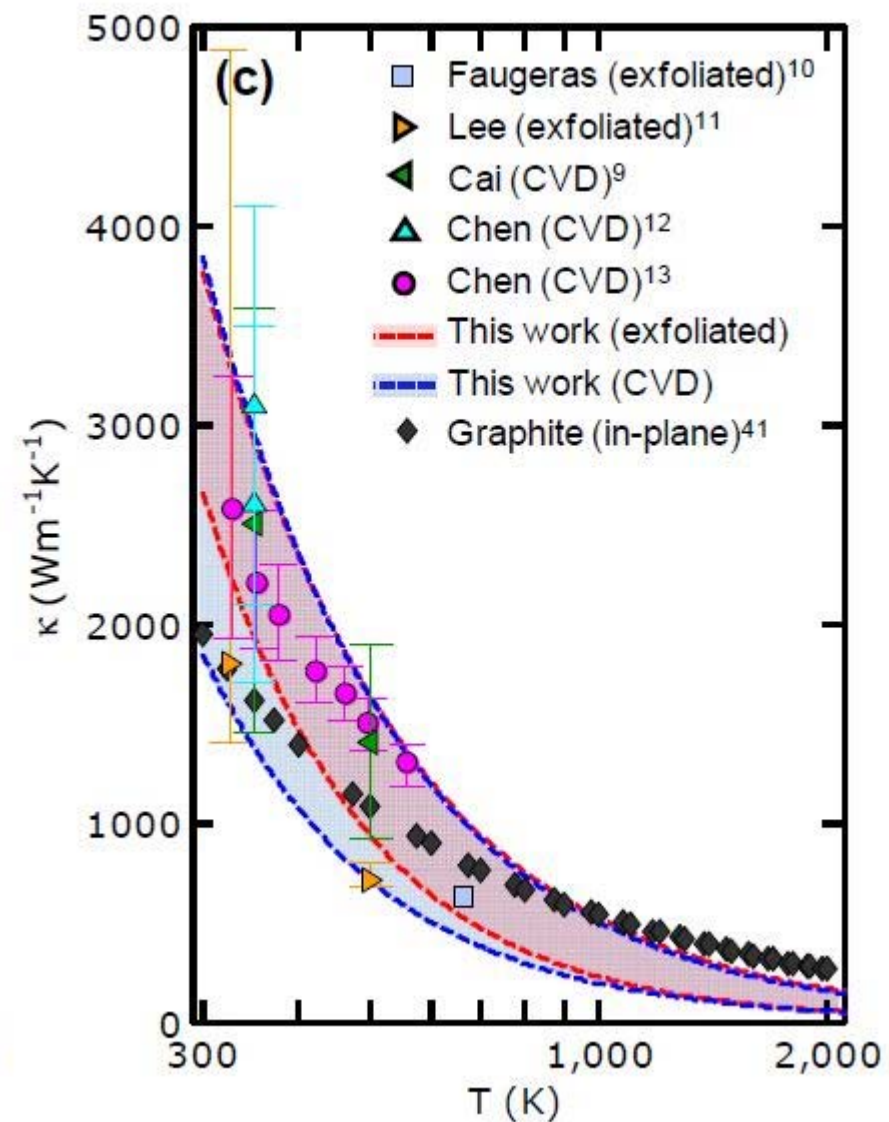
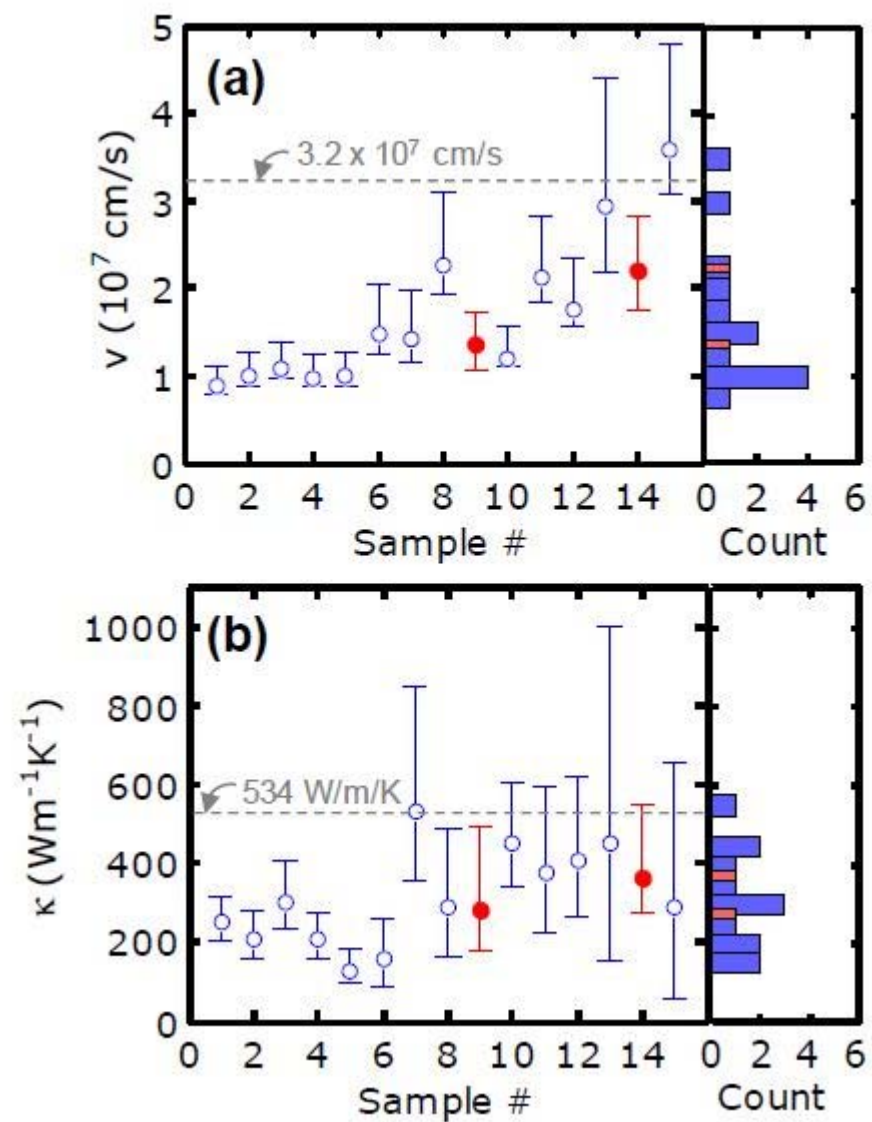
(b) Ефективна подвижност за пробата в (a) при три различни концентрации на зарядите.

(c) Теоретично изчислена плътност на дупките и електроните ($n + p$) при различни температури. С нарастване на температурата концентрацията на зарядите престава да зависи от напрежението на гейта

(a) Измерена плътност на тока (I/W) спрямо средното поле до критично унищожаване на обекта за екслолиран- червен и пароводепозизиран- син графен

(b) Симулация на горната зависимост при подвижност на зарядите в пробите от порядъка $2,500-25,000 \text{ cm}^2\text{V}^{-1}\text{s}^{-1}$. Проби, които достигат по- високи критични токове са по- чисти и проби с по- голяма подреденост на плоскостта.

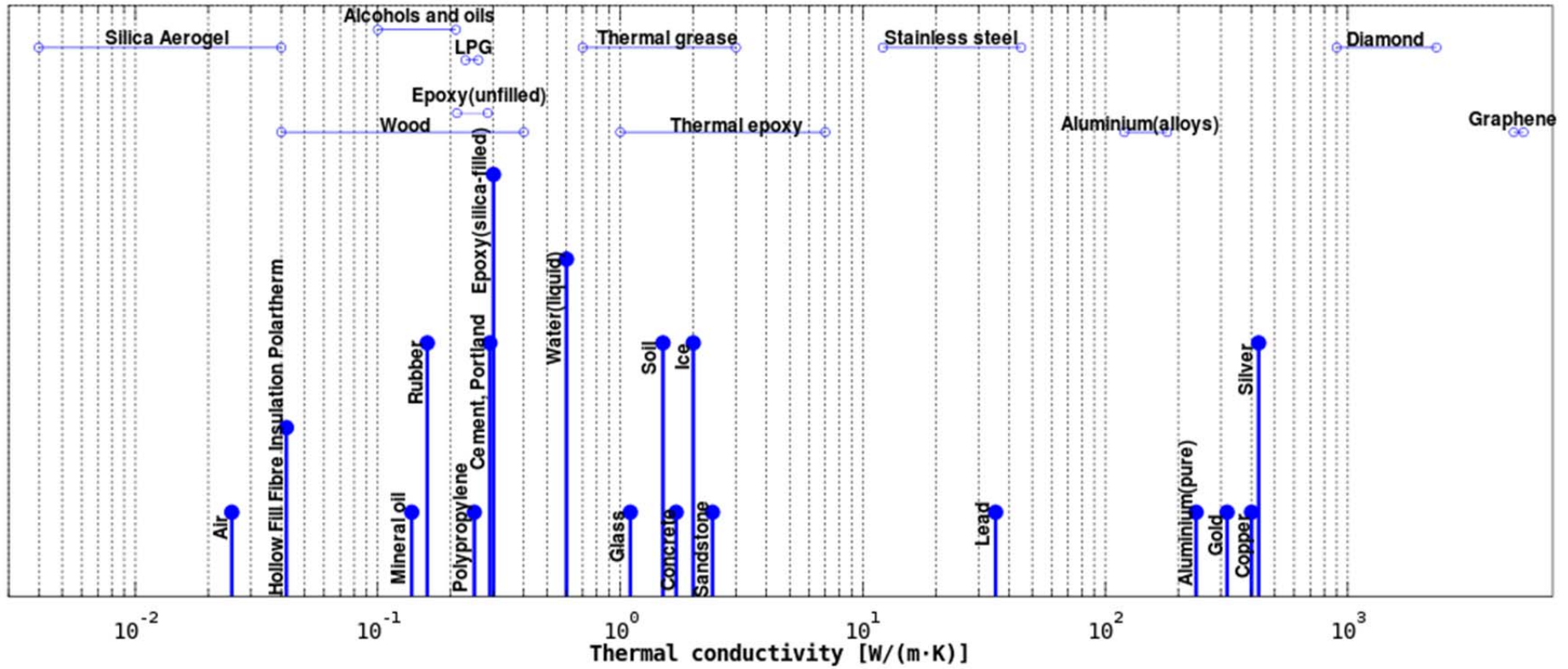
(a) Дрейфова скорост на насищане при висока температура ($T_{avg} \approx 1200 K$)

(b) Съответстващия коефициент на топлопроводност при $T_{avg} \sim 1000 K$ като пробите са подредени по нарастваща „чистота“

(c) Коефициент на топлопроводност при различни температури

Experimental values of thermal conductivity

Сравнение на коефициента на топлопроводност за различни материали

Електропроводимост за различни материали

Material	ρ ($\Omega \cdot m$) at 20 °C	σ (S/m) at 20 °C	Temperature coefficient ^[note 1] (K^{-1})
Carbon (graphene)	1×10^{-8}	-	-0.0002
Silver	1.59×10^{-8}	6.30×10^7	0.0038
Copper	1.68×10^{-8}	5.96×10^7	0.003862
Annealed copper ^[note 2]	1.72×10^{-8}	5.80×10^7	0.00393
Gold ^[note 3]	2.44×10^{-8}	4.10×10^7	0.0034
Aluminium ^[note 4]	2.82×10^{-8}	3.5×10^7	0.0039
Calcium	3.36×10^{-8}	2.98×10^7	0.0041
Tungsten	5.60×10^{-8}	1.79×10^7	0.0045
Zinc	5.90×10^{-8}	1.69×10^7	0.0037
Nickel	6.99×10^{-8}	1.43×10^7	0.006
Lithium	9.28×10^{-8}	1.08×10^7	0.006
Iron	1.0×10^{-7}	1.00×10^7	0.005

Material	ρ ($\Omega \cdot m$) at 20 °C	σ (S/m) at 20 °C	Temperature coefficient ^[note 1] (K^{-1})
Platinum	1.06×10^{-7}	9.43×10^6	0.00392
Tin	1.09×10^{-7}	9.17×10^6	0.0045
Carbon steel (1010)	1.43×10^{-7}	6.99×10^6	
Lead	2.2×10^{-7}	4.55×10^6	0.0039
Titanium	4.20×10^{-7}	2.38×10^6	X
Grain oriented electrical steel	4.60×10^{-7}	2.17×10^6	
Manganin	4.82×10^{-7}	2.07×10^6	0.000002
Constantan	4.9×10^{-7}	2.04×10^6	0.000008
Stainless steel ^[note 5]	6.9×10^{-7}	1.45×10^6	
Mercury	9.8×10^{-7}	1.02×10^6	0.0009
Nichrome ^[note 6]	1.10×10^{-6}	9.09×10^5	0.0004
GaAs	1×10^{-3} to 1×10^8	1×10^{-8} to 10^3	
Carbon (amorphous)	5×10^{-4} to 8×10^{-4}	1.25×10^3 to 2×10^3	-0.0005

Material	ρ ($\Omega \cdot m$) at 20 °C	σ (S/m) at 20 °C	Temperature coefficient ^[note 1] (K^{-1})
Carbon (graphite) ^[note 7]	2.5×10^{-6} to 5.0×10^{-6} // basal plane 3.0×10^{-3} $\perp$ basal plane	2×10^5 to 3×10^5 // basal plane 3.3×10^2 $\perp$ basal plane	
Carbon (diamond)	1×10^{12}	$\sim 10^{-13}$	
Germanium ^[note 8]	4.6×10^{-1}	2.17	-0.048
Sea water ^[note 9]	2×10^{-1}	4.8	
Drinking water ^[note 10]	2×10^1 to 2×10^3	5×10^{-4} to 5×10^{-2}	
Silicon ^[note 8]	6.40×10^2	1.56×10^{-3}	-0.075
Wood (damp)	1×10^3 to 1×10^4	10^{-4} to 10^{-3}	
Deionized water ^[note 11]	1.8×10^5	5.5×10^{-6}	
Glass	10×10^{10} to 10×10^{14}	10^{-11} to 10^{-15}	?
Hard rubber	1×10^{13}	10^{-14}	?
Wood (oven dry)	1×10^{14} to 1×10^{16}	10^{-16} to 10^{-14}	
Sulfur	1×10^{15}	10^{-16}	?

Material	ρ ($\Omega\cdot\text{m}$) at 20 °C	σ (S/m) at 20 °C	Temperature coefficient ^[note 1] (K^{-1})
Air	1.3×10^{16} to 3.3×10^{16}	3×10^{-15} to 8×10^{-15}	
PEDOT:PSS	1×10^{-3} to 1×10^{-1}	1×10^1 to 1×10^3	?
Fused quartz	7.5×10^{17}	1.3×10^{-18}	?
PET	10×10^{20}	10^{-21}	?
Teflon	10×10^{22} to 10×10^{24}	10^{-25} to 10^{-23}	?